

**DİN,
İNANÇ
VEYA
İNANÇSIZLIK
TEMELLİ
NEFRET
SUÇLARI
BİLDİRİM
REHBERİ**

Din, İnanç veya İnançsızlık Temelli Nefret Suçları Bildirim Rehberi

Norveç Helsinki Komitesi, İnanç Özgürlüğü Girişimi

Proje ekibi: Dr. Mine Yıldırım, Funda Tekin

Tasarım: Çağrı Karadağ

Baskı: Anadolu Ofset, Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol Sanayi Sitesi
No: 81/87 Topkapı, İstanbul Tel: 90 212 567 89 92

Yayın tarihi: Ağustos 2023

Norveç Helsinki Komitesi, merkezi Oslo'da bulunan ve insan haklarının uygulamada korunmasını sağlamak amacıyla 1977 yılından beri uluslararası çalışmalarına devam eden bir sivil toplum kuruluşu.

İnanç Özgürlüğü Girişimi, 2011 yılından beri Türkiye'de herkes için düşünce, vicdan ve din özgürlüğünün korunması için izleme, raporlama ve savunuculuk faaliyetleri yürütüyor.

Bu rehber European Endowment for Democracy (EED) katkısıyla hazırlanmıştır. Rehberin içeriği EED'nin resmi görüşünü yansıtmaz. Yayında yer alan bilgi ve görüşlerin sorumluluğu yalnızca İnanç Özgürlüğü Girişimi'ne aittir.

www.inancozgurlugugirisimi.org

inancozgurlugu.info@gmail.com

Twitter: /inancozgurlugu

Instagram: /inancozgurlugugirisimi

Facebook: /inancozgurlugugirisimi

Youtube: /@inancozgurlugu

NEFRET SUÇLARIYLA İLGİLİ RAPORLAMA ÇALIŞMALARI NEDEN ÖNEMLİ? .....

Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de belli kimliklere yönelik önyargılar sebebiyle işlenen nefret suçları büyük bir sorun olmaya ve toplumsal barışı engellemeye devam ediyor.

AGİT VERİLERİNE GÖRE,
TÜRKİYE’DE 2019, 2020 VE 2021
YILLARINDA POLİSİN KAYDETTİĞİ
NEFRET SUÇU SAYISI

236

İnanç Özgürlüğü Girişimi olarak, nefret suçlarının görünürlüğünü artırmaya ve cezasızlık politikalarının sona ermesine katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Bu amaçla, din, inanç veya inançsızlık temelli nefret suçlarıyla ilgili izleme ve raporlama çalışmaları yürütüyoruz.

Peki, nefret suçlarının adi suçlardan ne farkı var? Bu suçların etkileri doğrudan mağdurların ve yakınlarının çok ötesine yayılıyor. Çünkü nefret suçları, bu suçların hedefindeki kişiler gibi ibadet eden, görünen, konuşan ve aynı inançları paylaşan herkesi ve genel olarak toplumu tehdit ediyor.

Ancak, 10 kişiden 9’u maruz kaldığı nefret suçunu bildirmiyor.¹ Dünyanın birçok yerinde genel bir eğilim olarak nefret suçları yaşanandan az ihbar edilip raporlanıyor. Bu durum, bu suçların çoğu zaman cezasız kalmasına ve yeteri kadar görünür olmamasına neden oluyor.

Nefret suçlarının raporlanması veya ihbar edilmesi önündeki temel engeller:

- Mağdurların önyargı saikli eylemleri kanıksamış olması ve ihbar veya rapor etme eşiklerinin yüksek olması;
- kişilerin dışlanma riskini düşünerek ihbar etmekten kaçınmaları;
- mağdurların ciddiye alınmayacaklarına veya ihbarda bulduklarında, polis memurları tarafından da dahil olmak üzere, daha büyük mağduriyete uğrayacaklarına dair endişeleri.

1 Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı, *Encouraging Hate Crime Reporting - The Role of Law Enforcement and Other Authorities*, 2021.

Oysa nefret suçlarının mağdurları, tanıkları ve bu suçlardan haberdar olan kişiler nefret suçlarını polise ve/veya sivil inisiyatiflere bildirebilir. Böylece, bu kişiler suçların etkili bir şekilde kayıt altına alınmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca, bu suçların gerçek boyutunu ortaya çıkararak mücadele stratejilerinin belirlenmesine destek olabilir.

Olayın ne kadar küçük veya önemsiz olduğunu düşünürseniz düşünün, bu suçların, başta mağdurlar veya mağdurlarla ilişkili kişiler olmak üzere, genel olarak toplum üzerinde ciddi etkileri var!

Hedef aldığı grup temelinde ayrıştırılarak kayıt altına alınan her nefret suçu, belirli bir gruba karşı veya belli kişiler ya da gruplar tarafından sergilenen davranış kalıplarının ortaya çıkmasına yardımcı olur.

Olayın bir nefret suçu olup olmadığını bilemeyebilirsiniz veya ihbar ya da rapor edecek kadar ciddi olmadığını düşünebilirsiniz. Ancak, bildirimizin dava açılmasına yol açmasa bile bir kayıt tutulmasını sağlar. Ayrıca, olayın etkilerini hafifletebilmek için bildirimde bulunarak başka destek mekanizmalarına ulaşabilirsiniz.

Bazı nefret suçları, daha küçük olaylarla başlayabilir ve daha ciddi ve sık tekrarlanan saldırılara dönüşebilir. Bu yüzden, her bildirim önemli. Bildirimde bulunarak hem olayların büyümesini önlemeye hem de başkalarının benzer saldırılara maruz kalmasını engellemeye yardımcı olabilirsiniz.

Polise başvurmak istemiyorsanız bazı sivil toplum inisiyatiflerine anonim olarak bildirim yapabilir ve bir kayıt oluşturabilirsiniz.

Nefret suçları korku ve aşağılanma hislerini tetikleyebilir. Bildirimde bulunmak size kontrolü geri kazandırabilir ve hayatınız için bir fark yaratabilir.

Bildirimde bulunarak polis ve konuyla ilgili çalışan diğer paydaşların doğru bilgilere sahip olmalarına ve böylece nefret suçlarına verdikleri tepkileri iyileştirmelerine katkı sunabilirsiniz.

NEFRET SUÇU NEDİR? _____

Suç işleyen kişi veya kişiler, sizi bir kimlikle gerçek veya öyle algılanan bağınız nedeniyle hedef alıyorsa bu bir nefret suçudur.

Nefret suçu, bir kişiye yönelik önyargı nedeniyle işlenir ve aşağıdaki veya benzer özellikler nedeniyle bir kişi veya gruba yönelir:

- Din, inanç veya inançsızlık
- Engellilik
- Irk, ulusal veya etnik köken
- Dil
- Renk
- Cinsel yönelim
- Cinsiyet kimliği

Uluslararası insan hakları sözleşmelerinde nefret suçuna ilişkin açık bir düzenleme olmasa da ayrımcılık yasaklanıyor.² Bu nedenle, Türkiye gibi bu sözleşmelere taraf devletler bir insan hakkına müdahale oluşturan suçlarla ilgili önyargı saikinin soruşturulması yükümlülüğüne sahip. AİHM içtihadına göre de nefret suçu niteliğine sahip olabilecek bir olay başvuru konusu olduğunda ayrımcılık yasağı ile birlikte olayla ilişkili hak temel alınır.

2 BM Medeni ve Siyasal Hakları Uluslararası Sözleşmesi 2. Madde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 14. Madde.

AGİT/DKİHB nefret suçu için aşağıdaki tanımı kullanıyor:

“Mağdurun, mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek ya da hissedilen ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak, benzer özellikler taşıyan bir grupla gerçek ya da öyle algılanan bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği, kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her tür suç.”

Özetle, nefret suçunun oluşması için iki unsur gerekiyor: Cezai suç teşkil eden bir fiil ve önyargılı bir saik:

- İşlenen fiil ulusal hukuk kapsamında cezalandırılmayı gerektiren bir suç teşkil etmeli. Temelde yatan bir suç bulunmadığı takdirde, ortada bir nefret suçu da yok demektir.
- Ayrıca, failin suç teşkil eden fiili bir önyargıya dayanan belirli bir saikle işlemiş olması gerekiyor. Önyargılı saikin varlığı, nefret suçlarını adi suçlardan ayıran unsur.

Önyargılı saik nedir?

Nefret suçunun faili, mağduru belirli bir grupla olan veya öyle algılandığı bağı nedeniyle seçer. Örneğin, suçun bir taşınmaz veya mekânna zarar şeklinde işlenmesi halinde bu mekân, mağdur olan grupla ilişkisi nedeniyle seçilir. Bu mekânlara ibadet yeri, toplum merkezi, okul, araç veya ev örnek olarak verilebilir.³

3 AGİT/DKİHB, *Nefret Suçu Yasaları - Pratik Bir Kılavuz*, 2009.

HANGİ SUÇLAR NEFRET SUÇU KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLEBİLİR? _____

- Mala zarar verme
- Tehdit
- Kişilere yönelik fiziksel şiddet içeren saldırı
- İbadet yeri veya mezarlıklara zarar verme
- Fiziki veya sözlü taciz
- Hakaret ve benzeri suçlar

Türkiye'deki yasal mevzuat

Türkiye'de nefret suçlarının Türk Ceza Kanunu'na (TCK) dahil edilmesi için çeşitli zamanlarda kanun teklifleri hazırlanmış olsa da nefret suçu konusunda özel bir düzenleme yok.

TCK'nın 122. maddesinin "Ayrımcılık" olan başlığı, 2014'te "Nefret ve Ayrımcılık" olarak değiştirildi.⁴ Ancak, bu madde sadece "nefret" nedeniyle gerçekleştirilen belirli "ayrımcılık" eylemlerini kapsıyor. Ayrıca, etnik kimlik veya cinsel yönelim gibi bazı özellikleri dışlıyor:

Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle;

- kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini,
- kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını,
- kişinin işe alınmasını,
- kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını engelleyen kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

4 5237 sayılı ve 26 Eylül 2004 tarihli Türk Ceza Kanunu.

Öte yandan, din veya inanç temelli önyargı saikiyle işlenmiş suçlar düşünüldüğünde TCK'da bir dizi suçla ilgili, sınırlı da olsa, düzenleme var. Ancak, bunların bir kısmında suçun bir gruba yönelik önyargı ile işlenmesinin cezaı ağırlaştırması söz konusu değil.

TCK'DA ÖNE ÇIKAN MADDELER

Tehdit – TCK 106	Suçun bir gruba yönelik önyargı ile işlenmesi düzenlenmiyor.
Onur, şeref ve saygınlığa karşı işlenen suçlar – TCK 125	Din veya inanç da dahil, belli özelliklere yönelik suçlar ayrıca düzenleniyor.
İbadet yerleri ve mezarlıklara zarar verme – TCK 153	Din veya inanç da dahil, belli özelliklere yönelik suçlar ayrıca düzenleniyor.
Dini veya inancı açıklama ve ibadetin engellenmesi – TCK 115	Din veya inanç grupları ile ilgili bir madde.
Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerlerin aşağılanması – TCK 216/3	Din veya inanç grupları ile ilgili bir madde.
Kasten öldürme – TCK 81	Suçun bir gruba yönelik önyargı ile işlenmesi düzenlenmiyor.
Kasten yaralama – TCK 86	Suçun bir gruba yönelik önyargı ile işlenmesi düzenlenmiyor.
İşkence – TCK 94	Suçun bir gruba yönelik önyargı ile işlenmesi düzenlenmiyor.

NEFRET SUÇUYLA İLİŞKİLİ KAVRAMLAR NELER?

Önyargı

Belli bir grupta başına dayalı olarak, belirli kişilere yönelik genelleştirilmiş varsayım, düşünce veya tutumlar olarak özetlenebilir. Sosyal psikoloji bağlamında genellikle olumsuz ve düşmanca tutumlara işaret eder.

Ayrımcılık

Politika, yasa veya muamele açısından haksız bir ayırım nedeniyle, kişinin insan haklarından ve diğer yasal haklarından, başkalarıyla eşit bir şekilde faydalanamadığı durumları ifade eder.⁵

Nefret saikli olay

Önyargı saikli bir eylem olup, suç olarak kabul edilmeyebilir. Bu olaylar her zaman suç içermese de nefret suçlarına öncülük edebilir veya beraberinde gelebilir. Bu olayların da kayıt altına alınması, şiddetin örüntülerini anlamaya dair işaretler sunduğu için faydalı.

Nefret söylemi

Kısaca, bir kişinin veya grubun din, dil, etnik kimlik, engellilik, yaş, cinsiyet ve cinsel yönelim gibi özelliklerini hedef alan, önyargıya dayalı, olumsuz ve saldırgan ifadeler olarak özetlenebilir. Nefret suçları ve nefret söylemi zaman zaman karıştırılabilen iki kavram. Nefret söylemi, nefret suçuna teşvik veya eşlik edebilme potansiyelini taşıyor ve bu suçlara zemin hazırlar. Ancak, nefret söylemi içeren her ifade suç sayılmayabilir. Nefret suçları söz konusu olduğunda ise ortada zaten mevcut bir suç vardır ve bu suç önyargılı bir saikle işlenir.

⁵ Uluslararası Af Örgütü, *Ayrımcılık*.

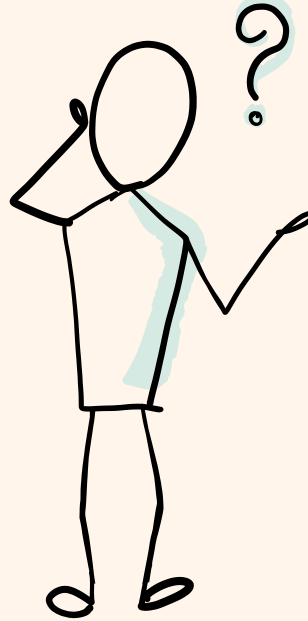
PEKİ, DİN, İNANÇ VEYA İNANÇSIZLIK TEMELLİ NEFRET SUÇLARINI NASIL AYIRT EDEBİLİRİZ? _____

Din veya inanç temelli önyargı saikiyle işlenen nefret suçlarının tespiti için sorabileceğiniz bazı sorular var:⁶

- Mağdurlar veya tanıklar olayın bir din veya inanç grubuna yönelik bir önyargıdan kaynaklandığını mı düşünüyor?
- Önyargıya işaret eden bir yorum, yazılı beyan, tutum ya da duvar yazısı var mı?
- Hedef alınan mekân, bir ibadet yeri, cami, cemevi, kilise, sinagog veya Yehova Şahitlerine veya ateist bir gruba ait toplantı salonu, din veya inanç topluluğuyla bağlantılı bir mezarlık veya okul ya da kültürel açıdan önemli bir mekân mı?
- Hedef alınan mekân bir din veya inanç grubuna mensup kişilerin yaşadığı bir yer mi?
- Hedef alınan mekân daha önce din veya inanç grubuna karşı bir olayda hedef alınmış mı?
- Hedef alınan mekâna yönelik saldırının niteliği ne? Olay yerinde, Davut'un yıldızı veya haç gibi sembollere zarar verilmiş mi? Veya örneğin, Müslümanlar açısından rencide edici olabilecek domuz eti veya kanı gibi bir öğe bulunmuş mu?
- Ne tür bir şiddet söz konusu? Din veya inancı temsil eden semboller hedef alınmış mı? Tevrat, İncil veya Kur'an gibi dinî öneme sahip bir objeye karşı saygısızlık içeren bir davranış sergilenmiş mi?
- Şüpheli şahıs bir din veya inanç topluluğunu hedef alan bir gruba mı mensup?

⁶ Bu sorular AGIT'in Müslümanlara ve Yahudilere yönelik nefret suçlarıyla ilgili kaynaklarından uyarlanmıştır.

- Şüphelinin geçmişinde veya sicilinde daha önce benzer eylemlerde bulunduğuna dair bir ipucu var mı?
- Mağdur edilen kişinin görünüşünden hangi din veya inanca mensup olduğu anlaşılıyor mu? Haç veya Zülfikar kolyesi takan veya dövmesi bulunan bir kişi, kippa veya takke takan biri, başörtüsü kullanan bir kadın, sakallı biri, isminden dinî aidiyeti belli olan bir kişi buna örnek gösterilebilir.
- Mağdur edilen kişi, din veya inanç topluluğu lideri veya belirli bir din veya inanç topluluğunun korunması ve güvenliği için çalışan bir insan hakları savunucusu mu?
- Olay bir terör saldırısının ardından, böyle bir saldırının yıldönümünde veya fail ya da bir din veya inanç topluluğu açısından önem taşıyan başka bir tarihte mi yaşanmış? Olay bir dinin bayramında mı yaşanmış?
- Kişiler din veya inançlarını yayarken mi hedef alınmış?
- Görünürde başka bir saik var mı? Başka bir saik bulunmaması da önyargılı saikin varlığına işaret edebilir.

DİN, İNANÇ VEYA İNANÇSIZLIK TEMELLİ NEFRET SUÇU BOYUTUNUN İRDELENMESİ GEREKEN ÖRNEKLER

İzleme yaparken en sık karşılaştığımız nefret suçu örneklerinden biri, bir din veya inanç grubuyla ilişkilendirilen ev ve apartmanların kapıları ile duvarlarına veya mahallelere yapılan saldırgan içerikli yazılamalar veya bu mekânların işaretleme.

Benzer şekilde ibadet yerlerine tehdit veya hakaret içeren yazıların yazılması, bu ibadet yerlerinin bir bölümüne veya orada bulunan bir eşyaya zarar verilmesi en çok karşılaşılan örneklerden. Örneğin bir kilisenin camı taşla kırılıyorsa, bu olayda nefret suçu boyutunun olup olmadığı mutlaka irdelenmeli.

Mezarlıklara verilen zarara, örneğin bir mezar taşının kırılmasına nefret suçu şüphesiyle bakılmalı.

Bir din veya inanç grubunun veya inançsızların çevrimiçi veya fiziksel ortamda tehdit edilmesi nefret suçu kapsamında değerlendirilebilir.

29 Haziran 2022'de, Mardin Mor Petrus ve Mor Pavlus Süryani Şapeli'ndeki mezar taşları kırıldı ve Azizler'in kemikleri dışarıya atıldı.⁷

17 Ekim 2020'de İstanbul Pendik'te bir apartman duvarına "Alevilere ölüm" yazıldı ve çarpı işareti konuldu. İçişleri Bakanlığı Sözcüsü ve Bakan Yardımcısı İsmail Çataklı, yazılamalara ilişkin soruşturma başlatıldığını belirtti.⁸

7 Bianet, *Süryani şapelindeki mezarlara saldırı: 'Ölülerimizi kabirde bile rahat bırakmıyorlar'*, 1 Temmuz 2022.

8 Evrensel, *İstanbul Pendik'te apartman duvarına 'Alevilere ölüm' yazıldı*, 20 Ekim 2020 ve NTV, *İstanbul'da Alevi vatandaşlara yönelik yazılarla ilgili soruşturma başlatıldı*, 22 Ekim 2020.

11 Mayıs 2021'de, Şırnak'ta Marta Şimoni Kilisesi'ne saldırıldığı tespit edildi. Kilisedeki heykeller yerde ve tespihler dışarı atılmış halde bulundu. Ayrıca, hastaların şifa bulması dileğiyle asılan kumaşlar kiliseden çıkarılarak bir yamaçtan atılırken, kilisenin haçı da arazide bulundu. Konuyla ilgili emniyete ve savcılığa başvuruldu. 12 Mayıs 2022'de failer için daimi arama kararı çıkarıldı.⁹

Mayıs 2020'de Almanya'nın Vaihingen şehrinde bulunan Fatih Cami'nin kapısına bir domuz kafası asıldı. Polisin inceleme yapıp soruşturma başlattığı ifade edildi.¹⁰

Haziran 2021'de Sırbistan'da Müslüman toplumuna ait bir binanın duvarları gamalı haç yazılarıyla tahrip edildi.¹¹

15 Temmuz 2022'de İstanbul Beyoğlu'ndaki Has köy Mezarlığı'nda Yahudilerin mezar taşları kırıldı.¹²

9 Bianet, *Şırnak'ta kiliseye saldırı*, 14 Mayıs 2021 ve Beytüşşebap Cumhuriyet Başsavcılığı, Soruşturma No 2021/167, 15 Mayıs 2022.

10 Anadolu Ajansı, *Almanya'da cami kapısına domuz kafası asıldı*, 15 Mayıs 2020.

11 AGİT Nefret Suçu Raporu, (2022).

12 Bianet, *İstanbul'da Yahudi Mezarlığı'na saldırı*, 15 Temmuz 2022.

NEFRET SUÇU YAŞANDIĞINDA NE YAPILABİLİR? _____

Nefret suçu mağduruysanız,

En önemli şey, mümkün olan en kısa sürede güvende olduğunuzdan emin olmak. Bunun için 112'yi arayarak polise ulaşabilir, etrafınızdakilere yardım isteyebilir ve bir an önce güvenli bir yere gitmeye çalışabilirsiniz. Olay anında polise ulaşamadıysanız mümkün olan en kısa zamanda olayı polise ve/veya destek alabileceğiniz sivil inisiyatiflere bildirin.

Bazı öneriler:

- Olayın yaşandığı tarih ile saat, ne yaşandığı ve tanıklar gibi tüm detayları kaydetmek önemli.
- Saldırgan veya taciz içeren materyalleri, notları, yazılı veya sesli mesajları ve e-postaları silmeyin. Bunlar delil olarak kullanılabilir ve saldırının tespitinde yardımcı olabilir.
- Saldırıya uğradıysanız delillerin yok olmasını engellemek için duş almayın veya kıyafet değiştirmeyin.
- Başınıza gelenleri anlatmak yaşananların etkisini hafifletmeye yardımcı olabilir. Bir arkadaş, komşu, aile üyesi, psikolog veya destek gruplarına ne yaşadığınızı anlatabilirsiniz.
- Nefret suçlarının görünürlüğünün artması ve haber kuruluşlarının bu suçları hak odaklı ele alması için medyayla iletişime geçebilirsiniz.

Nefret suçunun hedefi olmak ciddi bir travma yaratabilir. Ayrıca, hukuki desteğe ihtiyaç duyabilirsiniz. Ücretsiz psikolojik ve hukuki destek alabileceğiniz bazı mekanizmalar:

- Belediyelerin danışmanlık merkezleri

- Devlet hastanelerinin psikiyatri poliklinikleri
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı il müdürlükleri
- Barolar
- Konuyla ilgili çalışan sivil toplum örgütleri

Ceza yargılamalarında adli yardım:

Şüpheli, sanık, mağdur ve şikayetçiler; adli yardım taleplerini, soruşturmanın yürütüldüğü polis veya jandarma karakolları ile ilgili Cumhuriyet savcılığı veya ceza davasının görüldüğü hâkimlik veya mahkemeye, herhangi bir koşul veya süre şartına bağlı olmaksızın iletebilir.

Kişinin başvurusu bu merciler tarafından işleme konulur ve yine bu merciler tarafından ilgili baro ile iletişime geçilir. İlk derece yargılaması sona erdikten sonra, yani kanun yolu aşamasında ceza yargılamasında; bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay'a adli yardım başvurusunda bulunulabilir. Dolayısıyla, ceza soruşturmaları ve kovuşturmalarında, yani yargılamanın tüm aşamalarında adli yardım talebinde bulunulabilir.¹³

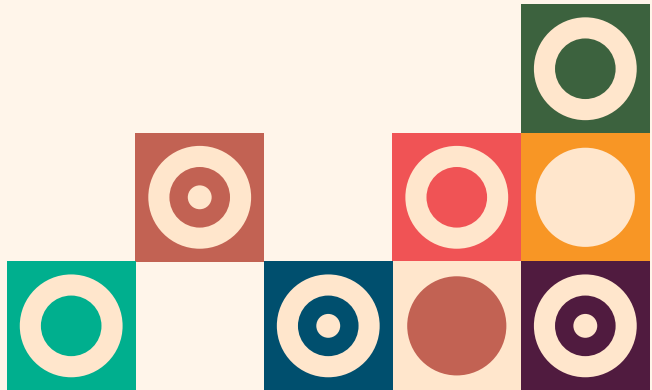
Nefret suçu tanıyorsanız,

Bir nefret suçuna tanık olursanız yapabileceğiniz en iyi şey, mağdurun güvenliğini ve emniyetini sağlamak için mümkün olan en kısa sürede yardımcı olmak ve olayın kaydını tutmaya çalışmaktır.

- Acil bir durum söz konusuysa ve mağdurun derhal yardıma ihtiyacı varsa, acil müdahale için hemen 112'yi arayın.
- Yardım isteyin. Yardım etmeye istekli başkaları olabilir ve olaya dikkat çekerek daha fazla kişinin destek olmasını sağlayabilirsiniz.
- Fiziksel saldırı veya tehdit söz konusuysa, müdahale etmek her zaman kolay veya en iyi yol olmayabilir. Saldırganla karşılaşmayı düşünmeden önce kendinizi tehlikeye atmayacağınızdan, durumu daha da kötüleştirmeyeceğinizden veya düşmanca bir davranışa sebep olmayacağınızdan emin olun.

13 Adalet Bakanlığı, *Adli Yardım* sitesi.

- Olayın kaydını tutun. Tarih, saat, olayın detayları ve saldırganın tanımlı gibi bilgileri not edin. Güvenliyse, olayı kaydetmeyi veya fotoğraf çekmeyi düşünebilirsiniz. Bu kanıt olarak kullanılabilir ve saldırganın tespitine yardımcı olabilir.
- Mağdurla konuşun ve yardım teklif edin veya onu güvenli bir yere götürmek için yardımcı olun. Dostça bir yaklaşım, durumu sakinleştirmeye ve daha da önemlisi, mağdurun kendini daha güvende hissetmesine yardımcı olabilir.
- Olayı polise veya diğer kuruluşlara bildirin. Olaylar rapor edilmezse, temelindeki ayrımcılık ve önyargı gözden kaçabilir.
- Nefret suçlarının görünürlüğünün artması ve haber kuruluşlarının bu suçları hak odaklı ele alması için medyayla iletişime geçebilirsiniz.

NEFRET SUÇUNU BİLDİRİN!

İnanç Özgürlüğü Girişimi olarak, nefret suçlarının görünürlüğüne artırmaya ve etkili mücadele stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak istiyoruz. Bunun için, din, inanç veya inançsızlık temelli nefret suçlarıyla ilgili sistematik izleme ve raporlama faaliyetleri yürütüyoruz.

Raporlanan verileri ulusal ve uluslararası insan hakları izleme mekanizmalarıyla paylaşarak önemli bir savunuculuk aracı olarak kullanıyoruz. Ayrıca, bulguları yaygınlaştırarak toplumsal farkındalığı güçlendirmeye katkı sunuyoruz.

Bize nefret suçunu bildirmek için [bu formu](#) kullanabilirsiniz. Ayrıca, inancozgulugu.info@gmail.com e-posta adresinden vaka bildirimlerini yapabilirsiniz.

Nefret suçunu bildirmek için bu suçların mağduru olmanıza gerek yok. Tanığı veya haberdar olduğunuz nefret suçunu da bildirerek bu suçların kayıt altına alınmasına destek olabilirsiniz!

Peki, bize din, inanç veya inançsızlık temelli nefret suçü bildirimini yaparken hangi bilgileri ekleyebilirsiniz?

→ Olayın detayları neler?

- Ne, ne zaman, nerede ve nasıl yaşandı?
- Kim hedef alındı ve olası failler kimdi?

→ Olay neden nefret suçü?

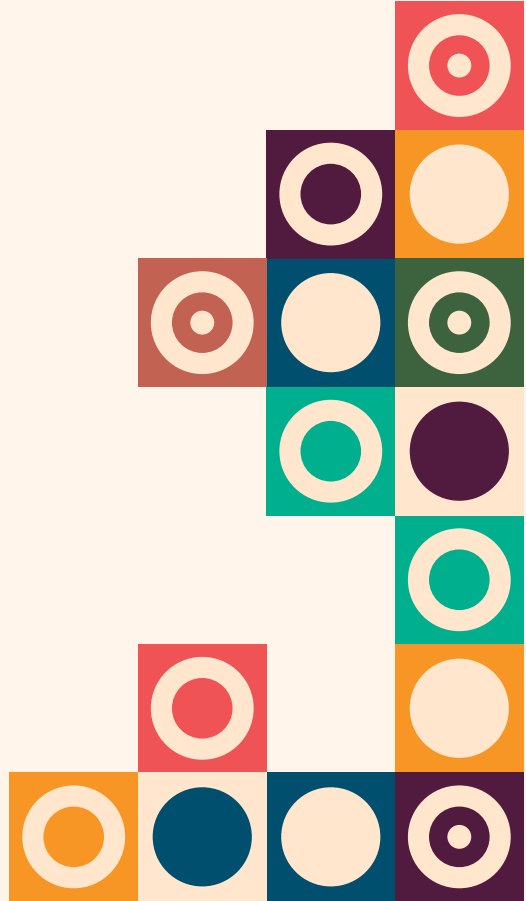
- Hakaret, tehdit veya bu niteliklerde vücut hareketleri söz konusu mu?
- Olayın yaşandığı yer ile zaman ve bunların önemi
- Faillerin giydiği kıyafetler veya taşıdığı semboller
- Önyargı saikine işaret eden diğer göstergeler

→ Olayı daha iyi anlamamıza yardımcı olabilecek diğer detaylar neler?

→ Bilgi kaynağınız neresi? (Örneğin: medya, mağdur, tanık, polis)

Bildirim için iletişime geçebileceğiniz bazı sivil toplum örgütleri:

- Protestanlara yönelik nefret suçları için: [Protestan Kiliseler Derneği](#)
- Ateistlere yönelik nefret suçları için: [Ateizm Derneği](#)
- LGBTİ+'lara yönelik nefret suçları için: [KAOS GL](#)
- Herhangi bir gruba yönelik nefret suçları için: [İnsan Hakları Derneği](#) ve [Türkiye İnsan Hakları Vakfı](#)

#NefretSuçunaHayır

*Nefret suçlarının engellenebileceğini biliyoruz,
sen de nefret suçlarına karşı ses çıkar,
eşitlik için harekete geç!*

Norwegian
Helsinki Committee

**DİN, İNANÇ VEYA İNANÇSIZLIK TEMELLİ NEFRET SUÇLARI
BİLDİRİM REHBERİ**

•

www.inancozgurlugugirisimi.org